

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-213>

**DIGITAL RESOURCES FOR LEARNING
THE POLISH LANGUAGE:
OVERVIEW, EXAMPLES OF EXERCISES**

**ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ:
ОГЛЯД, ПРИКЛАДИ ВПРАВ**

Sidko O. K.

*Master's student
of the Faculty of Humanities
National University
"Kyiv-Mohyla Academy",
Teacher of Ukrainian language
and literature, Polish language
Slavonic Gymnasium
Kyiv, Ukraine*

Сідько О. К.

*студентка магістерської програми
факультету гуманітарних наук
Національний університет
«Києво-Могилянська академія»,
вчитель української мови
та літератури, польської мови
СЗЗ «Слов'янська гімназія»
м. Київ, Україна*

У сучасному світі володіння мовами є необхідністю. Основною метою навчання іноземній мові є формування комунікативної компетенції: оволодіння мовою як засобом міжкультурного спілкування, формування умінь використовувати мову як інструмент у вивченні різних культур. **Актуальним** є покращення якості викладання та володіння іноземною мовою серед здобувачів освіти за допомогою інноваційних методів навчання, зокрема з використанням **цифрових ресурсів відкритого доступу**. У науковій літературі під **цифровими освітніми ресурсами** розуміють ресурси, необхідні для організації навчального процесу, які представлені в цифровій формі, а саме: звуко- та відеозаписи, фотографії та ілюстрації, текстові документи та інші навчальні матеріали, рольові ігри, флеш-картки, об'єкти віртуальної реальності та картографічні матеріали. Використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій під час навчального процесу дозволяє імітувати іншомовне середовище, створює умови для спілкування з носіями мови, дозволяє враховувати індивідуальні особливості учнів, дає можливість підвищити мотивацію до вивчення іноземної мови та інтенсифікувати освоєння специфічних для цієї дисципліни умінь і навичок [2, с. 168]. **Цифрові освітні ресурси** можуть успішно застосовуватися як під час традиційної (очної) форми навчання, так і для навчання за допомогою

дистанційних технологій (онлайн-навчання). Серед найпопулярніших у використанні онлайн-платформ для вивчення іноземної мови є платформи Google Classroom та ZOOM, які найчастіше використовуються для проведення онлайн-занять та індивідуальних консультацій [1, с. 104].

Сьогодні набули популярності **лінгвістичні платформи і додатки** для вивчення іноземних мов, зокрема польської. Вони адаптовані як для початківців, так і для тих, хто прагне поглибити свої знання та вдосконалити рівень володіння іноземною мовою. Такі платформи зручні для використання як учителям, так і учням. Вони дозволяють самотужки опанувати мову «з нуля» та підвищити рівень володіння мовою.

Мета дослідження: огляд популярних **цифрових ресурсів для вивчення польської** мови та приклади вправ різної тематики, які використовують ресурси відкритого типу.

Платформа e-polish.eu – режим доступу: <https://e-polish.eu/polski-dla-obcokrajowcow>. Портал e-polish адресований людям, які цікавляться польською мовою як іноземною. Залежно від рівня знань та уподобань кожен користувач матиме великий вибір граматичних та лексичних вправ у кількох варіантах. На порталі e-polish є різноманітні матеріали, інструменти та інформація, яка допоможе краще пізнати польську мову та культуру. В онлайн-книгарні можна переглянути та придбати найновіші підручники, робочі зошити, граматичні та лексичні збірники тощо, а мультимедійний словник дозволить не тільки перевірити значення слів і фраз, а й ознайомитися з таблицями граматичних варіантів. Платформа є зручною як для студентів, так і для вчителів. Портал є безкоштовним. Переваги платформи: потужна джерельна база; варіантність вправ відповідно до розділів мовознавства; можливість перевірити правильність виконання завдань та виправити помилки (див. рис. 1) тощо. Нами виділено деякі недоліки: часто трапляються технічні огріхи; не зберігаються відповіді, система зараховує правильні відповіді як неправильні тощо. Загалом використання платформи для вивчення мови засвідчило високу результативність та практичність [4].

Рис. 1. Приклад вправи з платформи e-polish.eu

Мультилінгвістична платформа **lingua.com** – режим доступу: <https://lingua.com/pl/>. Ресурс дозволяє знайти матеріали для вивчення 15 мов: англійської, німецької, польської, чеської, французької, іспанської, італійської, португальської, норвезької, турецької, нідерландської, шведської, фінської, датської, російської. За допомогою текстів і вправ до них, розміщених на цьому ресурсі, кожен охочий може визначити свій рівень володіння іноземною мовою. Кожен текст відповідає певному рівню за міжнародною класифікацією мовних рівнів. Платформа зручна у використанні тим, що є змога виконувати вправи до тексту онлайн, одразу перевіряючи їх, або завантажити текст і вправи до нього у форматі pdf. Тематика текстів є актуальною та цікавою як дітям, так і дорослим. Тексти підготовлені у вигляді коротких статей або невеликих оповідань із використанням базової лексики та нескладної граматики, що відповідають конкретному рівню володіння мовою [5].

Вузькоспрямований портал **odmiana.net** – режим доступу: <https://odmiana.net/>. Цей ресурс хоч і не є всебічним, але корисний для вивчення розділу «Морфологія», оскільки, на мою думку, допомагає провідміняти іменники, прикметники, числівники, займенники. На платформі можна перевірити складні випадки відмінювання частин мов (див. рис. 2). Також автори й розробники створили базу чоловічих та жіночих імен разом із флексією для всіх відмінків [6].

Odmiana.NET		egoista	Szukaj
Odmiana przez przypadki rzeczownika egoista			
egoista; rzeczownik;			
Przypadek	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga	
Mianownik (kto? co?):	egoista	egości	egoisty
Dopełniacz (kogo? czego?):	egoisty	egoistów	egoistów
Celownik (komu? czemu?):	egoście	egoistom	egoistom
Biernik (kogo? co?):	egoiste	egoistów	egoistów
Narzędnik (z kim? z czym?):	egoistą	egoistami	egoistami
Miejscownik (o kim? o czym?):	egoście	egoistach	egoistach
Wołacz (hej?):	egoisto	egości	egoisty

Рис. 2. Приклад відмінювання іменника на платформі odmiana.net

Вправа 1. Провідмініуйте подані іменники. У формах слів визначте закінчення. У чому полягає особливість відмінювання кожного з цих іменників? Скористайтеся платформою odmiana.net для перевірки правильності відмінкових форм.

Szczęście, pieniądze, muzeum, książ, księżyc.

Універсальна платформа bab.la – режим доступу: <https://en.bab.la/conjugation/polish/>. Ця універсальна платформа містить 59 онлайн-словників, перекладач, дієвідмінювання дієслів в усіх часах і формах, категорії дієслів, словник правильної вимови і акцентуації слів, приклади вживання слів у різних мовних стилях і ситуаціях, списки слів до найважливіших тем тощо. Попередній ресурс використано саме задля відмінювання іменних частин мов, а цей портал – для дієвідмінювання дієслів (див. рис. 3). Перевагою ресурсу є можливість завантажити PDF-файл будь-якого дієслова для друку або перегляду в режимі офлайн. Таким чином можна створити власний словник дієслів із прикладами відмінювання в усіх часах і особах [3].

Вправа 2. Прочитайте текст. Знайдіть та виправте помилки у дієвідмінюванні дієслів. Пригадайте особові закінчення I особи однини теперішнього часу. Скористайтеся платформою bab.la для перевірки особових закінчень дієслів.

W roku szkolnym każdy mój dzień jest podobny. Wstaje rano. Najpierw idzie do łazienki i się myje. Potem ubierając się i jem śniadanie. Następnie idę do szkoły. Przed południem siedzę w szkole na lekcjach: uczą się, słucham, czytam, pisze i powtarzają. Rozmawiam też z kolegami i nauczycielami.

Po południu wracają do domu, jem obiad i graje w piłkę albo jeżdżą na rowerze. Czasem spotykam się z kolegami. Wieczorem uczą się i odrabiam

lekcje. Potem jem kolację i oglądamy telewizję. Później bram prysznic i idę spać. Czasem czytają w łóżku książkę lub gazetę, a potem śpią.

Вправа 3. Створіть словник дієслів на позначення руху із прикладами відмінювання в усіх часах і особах. Скористайтеся платформою bab.la для перевірки особових закінчень дієслів.

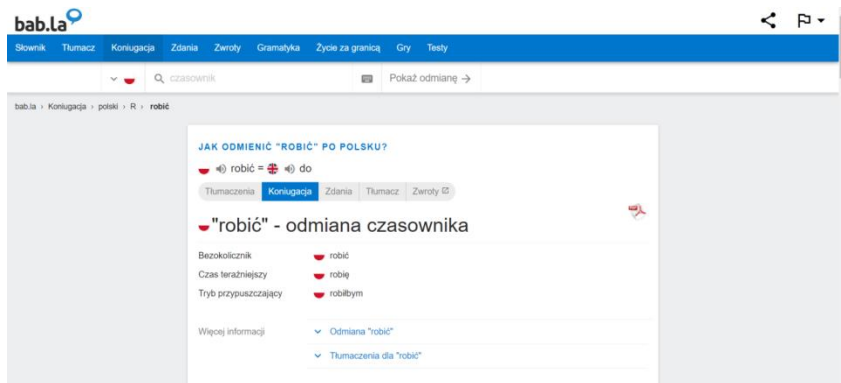

Рис. 3. Приклад відмінювання дієслова на платформі bab.la

Отже, ресурсна база для вивчення польською мови є досить великою. Учителі й учні мають великий вибір платформ та порталів для успішного викладання й вивчення польської мови як іноземної.

Література:

1. Близнюк Л. М., Козак А. В. Вивчення іноземної мови в часи пандемії: криза чи педагогіка. 2021. № 38. С. 103–104. URL: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/38.20>
2. Мова, освіта, наука в контексті міжкультурної комунікації / ред.: М. С. Кебало, І. П. Задорожна, О. В. Ладика. Тернопіль : Матеріали II Всеукр. студент. науково-практ. конф., 2021. 202 с.
3. Платформа bab.la. URL: <https://en.bab.la/conjugation/polish/>
4. Платформа e-polish.eu. URL: <https://e-polish.eu/polski-dla-obcokrajowcow>
5. Платформа lingua.com. URL: <https://lingua.com/pl/>
6. Платформа odmiana.net. URL: <https://odmiana.net/>
7. Семеног О., Надутенко М., Тимошук Р. «Національні лінгвістичні ресурси українського мовно-інформаційного фонду

НАН України – ефективний засіб формування академічної культури дослідника». *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020, № 10(104). С. 245–258.

8. Anna Dąbrowska, Urszula Dobesz, M. Pasieka, „Co warto wiedzieć. Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie”, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2010, ss. 236.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-214>

MANAGING CYBERSECURITY FOR OIL AND GAS COMPANIES IN A CRISIS

Skakalina O. V.

*Candidate of Technical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Computer and Information Technologies and Systems
National University “Yuri Kondratyuk Poltava Politechnics”
Poltava, Ukraine*

Kapiton A. M.

*Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor at the Department of Computer
and Information Technologies and Systems
National University “Yuri Kondratyuk Poltava Politechnics”
Poltava, Ukraine*

Despite the widespread upward trend in the use of renewable energy sources, oil and gas occupy key positions in the world's energy sector. National oil and gas production companies (NPOs) have a significant impact on the development of the national economy due to the formation of the main source of tax revenues for the budgets of all levels, they ensure national energy security. However, management of energy systems, which belong to the class of complex territorially distributed dynamic systems, is a complex process in itself. Among the main difficulties are: the limitation of methods of adequate modeling, the contradiction between the detailing of the model structure and the possibility of dynamic processing of the information contained in it, the loss of adequacy of the model when the conditions of the subject area change and the internal conditions of the model change. Therefore, any national energy system must be resistant to